

MILJØTILLADELSE
til
kvægbruget
på
Hyldegårdsvej 4
6818 Årre

Varde
Kommune

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendt 28. november 2019

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 161959-19

Sagsnr. 19-11489

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	8
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.5	LUGT.....	9
4.6	STØJ OG VIBRATIONER.....	9
4.7	STØV.....	10
4.8	SKADEDYR.....	10
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	10
4.11	LYS.....	10
4.12	UHELD OG RISICI.....	10
4.13	OPHØR.....	10
5	KLAGEVEJLEDNING	11
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
7.1	BELIGGENHED.....	13
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	15
7.4	SAMDRIFT.....	18
7.5	BIAKTIVITETER.....	18
7.6	INDRETNING.....	18
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	20
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	21
7.9	AFFALD.....	21
7.10	OPLAG AF OLIE, KEMIKALIER, PESTICIDER OG MEDICIN.....	22
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	22
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	23
7.13	LUGT.....	24
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	25
7.15	STØV.....	25
7.16	SKADEDYR.....	26
7.17	DØDE DYR.....	26
7.18	LYS.....	27
7.19	TIL- OG FRAKØRSELSFORHOLD.....	27
7.20	SPILDEVAND.....	28
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	28
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	29
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	34
8	EGENKONTROL	35

9	NABO- / PARTSHØRING	35
10	SAMLET VURDERING	35

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Jens Skarby Thellesen, Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre, tlf. 2679 7224, jvthellesen@gmail.com
Kontaktperson:	Samme som ovenfor
Husdyrbrugets navn og adresse:	Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre
Ejerlav og matrikel nr.:	Hjortkær By, Grimstrup, 4a m.fl
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114046
CHR-nummer:	43774
CVR-nummer:	38765825
Konsulent:	Lisbeth Tønning, SAGRO I/S, tlf. 2018 4809, lit@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 213529, version 2, indsendt den 22. oktober 2019
Udkast i nabohøring:	11. november 2019
Godkendelsesdato:	28. november 2019

2.2 Baggrund og historik

7. december 2016 fik husdyrbruget en § 10-miljøtilladelse (MT2016) til byggeri af ny dybstrøelsesstald og nye plansiloer samt en udvidelse af besætningen til 41 malkekøer med opdræt, stor race.

15. august 2018 traf Varde Kommune afgørelse om at en plads til kalvehytter på 3,5 x 7,5 m kan etableres uden miljøgodkendelse.

Jens Skarby Thellesen har nu søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 23. september 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

I MT2016 blev der givet tilladelse til opførelse af ny stald på 1.022 m², to ensilageplansiloer på i alt 600 m², efterfølgende har ansøger uden godkendelse fået lov til at opføre en plads til kalve på 26 m². Af MT2016 fremgår det, at hele dyreholdet fremover skal gå i ny stald, og at en ældre stald ikke skal bruges fremover.

Ny stald, nye plansiloer og ny plads til kalvehytter er endnu ikke opført.

Ansøger ønsker nu at udvide ved ud over at bygge den nye dybstrøelsesstald også fremadrettet at kunne bruge en del af den ældre stald, og i den forbindelse gennemføre en mindre renovering i denne.

Ansøger ønsker også med denne ansøgning at udnytte muligheden for at få størst muligt fleksibilitet med hensyn til antal kvæg og type af kvæg.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1 og figur 4 og 7.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Ensilageplansiloerne (bygning 9) og asfaltpladsen (bygning 8) skal opføres i henhold til de oplysninger, som fremgår af byggetilladelsen dateret 2. november 2016
- d. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- e. Et staldafsnit i bygning 7 på mindst 153 m² skal mindst 4 måneder hver sommer tømmes for dyr og rengøres/holdes ren, sådan som det fremgår af ansøgningen.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer på tag og facade. Ej heller med for høje glanstal på tag/facade. Gavle skal være i mørke naturfarver eller tegl. Der kan ikke tillades hvide gavle.
- c. De skal plantes solitære træer syd/øst for en nye stald, så dennes fremtoning og synlighed formindskes – set fra ådalen, som det fremgår af figur 3a. De solitære træer der plantes, skal med tiden have en højde der minimum er på højde med staldens tagryg. Kvaliteten af de solitære træer der plantes skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Af træer kan der plantes sorter som eksempelvis Bøg, Lind, Eg, Kastanje og Amerikansk Ask.
- d. I området nord for den nye stald – mellem stalden og vej, skal der søges at bevare så meget af den eksisterende beplantning som muligt. Dette for at mindske staldens fremtoning ud mod ådal landskabet på den anden side af vejen, se figur 3a.
- e. Der skal efterplantes med solitære træer i området nord for den nye stald, se figur 3a. Beplantningen kan flyttes lidt mod øst og vest, så der er plads til mælketankbil, men skal etableres på begge sider af og nord for den nye stald. Kvaliteten af de solitære træer der plantes, skal minimum være 14-16 cm i stammeomkreds.
- f. Langs med de nye plansiloer skal der laves en vold på både øst- og vestsiden, som det fremgår af figur 3a og 3b, hvor der skal plantes buske på. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske.
- g. Der skal etableres afskærmende beplantning langs med diget vest for ejendommen, som det fremgår af figur 3b. Beplantningen langs med diget skal bestå af både træer og buske. Fælles for planterne er at de skal være egnskarakteristiske.

Der skal plantes solitære træer med 5 meter i mellem hvert træ i plantebæltet langs med diget. Af træer der kan plantes kan nævnes Bøg, Eg, Skovfyr. Kvaliteten af træerne der plantes, skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Som et alternativ til kvaliteten af solitærtræerne,

kan der i stedet plantes solitærtræer af en lavere kvalitet forudsat, at der plantes ammetræer sammen med solitærtræerne. Ammetræerne tyndes, når de er ca. 3-4 meter høje, hvilket kan være efter ca. 4-6 år. I resten af plantebæltet langs diget skal der plantes buske. Buskene skal have karakter af landskabsplanter og have en god forgrening.

- h. Den afskærmende beplantning på figur 3a og 3b, der er stillet vilkår til, skal være etableret senest et år efter færdigmelding af byggeriet. Varde Kommune skal informeres når beplantningen er færdigplantet. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Al overfladevandet fra hele møddingspladsen (bygning 4) og kalveplads (bygning 10) skal ledes til gyllebeholder.

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.13 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 27. december 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 28. november 2019.

På Varde Kommunes vegne den 28. november 2019

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, e-mail: lit@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre, ca. 5 km sydøst for Årre.

Nærmeste byzone er Endrup, som ligger ca. 1,2 km syd for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Hjortkær, som ligger ca. 1,5 km vest for husdyrbruget.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Fiskerivej 19 er beliggende ca. 450 m øst for husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Møllegårdsvej 20, Hyldegårdsvej 3, Fiskerivej 11 og Fiskerivej 17, se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- naboskel (30 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Afstandskravet på 25 m til privat drikkevandsboring er ikke overholdt, da boringen er beliggende indenfor ca. 2 m fra den eksisterende staldbygning (bygning 4). Da der er tale om en eksisterende staldbygning, som fortsat bruges til kvæg, og da der er tale om en eksisterende boring vurderer Varde Kommune at der ikke er behov for at dispensere fra afstandskravet.

Afstandskravet på 15 m til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt for bygning 4. Da der er tale om en eksisterende beboelsesbygning og en eksisterende staldbygning, som fortsat bruges til kvæg, vurderer Varde Kommune at der ikke er behov for at dispensere fra afstandskravet.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Uforstyrret landskab (dallandskab) - delvist indenfor
- Dallandskab – delvist indenfor
- Overgangslandskab – delvist indenfor
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde – delvist indenfor

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

De **uforstyrrede landskaber** skal søges friholdt for større tekniske anlæg og jordløse brug.

Større sammenhængende **dallandskaber** skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel vest for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Da der i forhold til det, som blev godkendt i MT2016 ikke i væsentlig grad bygges nyt eller anderledes, og fristen for at udnytte MT2016 ikke er udløbet, videreføres vurdering og vilkår fra MT2016:

Landskabstype og terræn

Ejendommen er beliggende i landzone i et overgangslandskab mellem Esbjerg Bakkeø og Sneum Ådal.

Overgangslandskaber er områder, hvor det kan være nødvendigt at stille særlige vilkår ved etablering eller ændring af bygninger, anlæg eller beplantning. På baggrund af en konkret vurdering kan der blive stillet vilkår, hvis det vurderes, at ny udvikling får negative konsekvenser for den fremtidige landskabsoplevelse i dal- og kystlandskaber.

Ifølge Kommuneplanen 2013 (KP13) retningslinje 19.11 for planlægning i overgangslandskaber fremgår det, at nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal eller kystlandskaber, skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, udformning og materialevalg.

Den nye dybstrøelsesstald bliver i alt 1.022 m² med en sidehøjde på 3,5 m og 20 grader taghældning med en totalhøjde på 8 m. En bygning af den størrelse vil virke meget dominerende i det pågældende

landskab. Den bliver beliggende højt i landskabet på kanten af dallandskabet, og der stilles derfor vilkår om beplantning, der kan afskærme stalden visuelt ud mod dallandskabet. Se figur 3a.

Der skal plantes solitære træer syd/øst for stalden, så dennes fremtoning og synlighed formindskes – set fra ådalen. De solitære træer der plantes, skal med tiden have en højde der minimum er på højde med staldens tagryg. Kvaliteten af de solitære træer skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Af træer kan der plantes sorter som eksempelvis Bøg, Lind, Eg, Kastanje og Amerikansk Ask.

I området nord for stalden – mellem stalden og vej, skal der søges at bevare så meget af den eksisterende beplantning som muligt. Dette for at mindske staldens fremtoning ud mod ådal landskabet på den anden side af vejen.

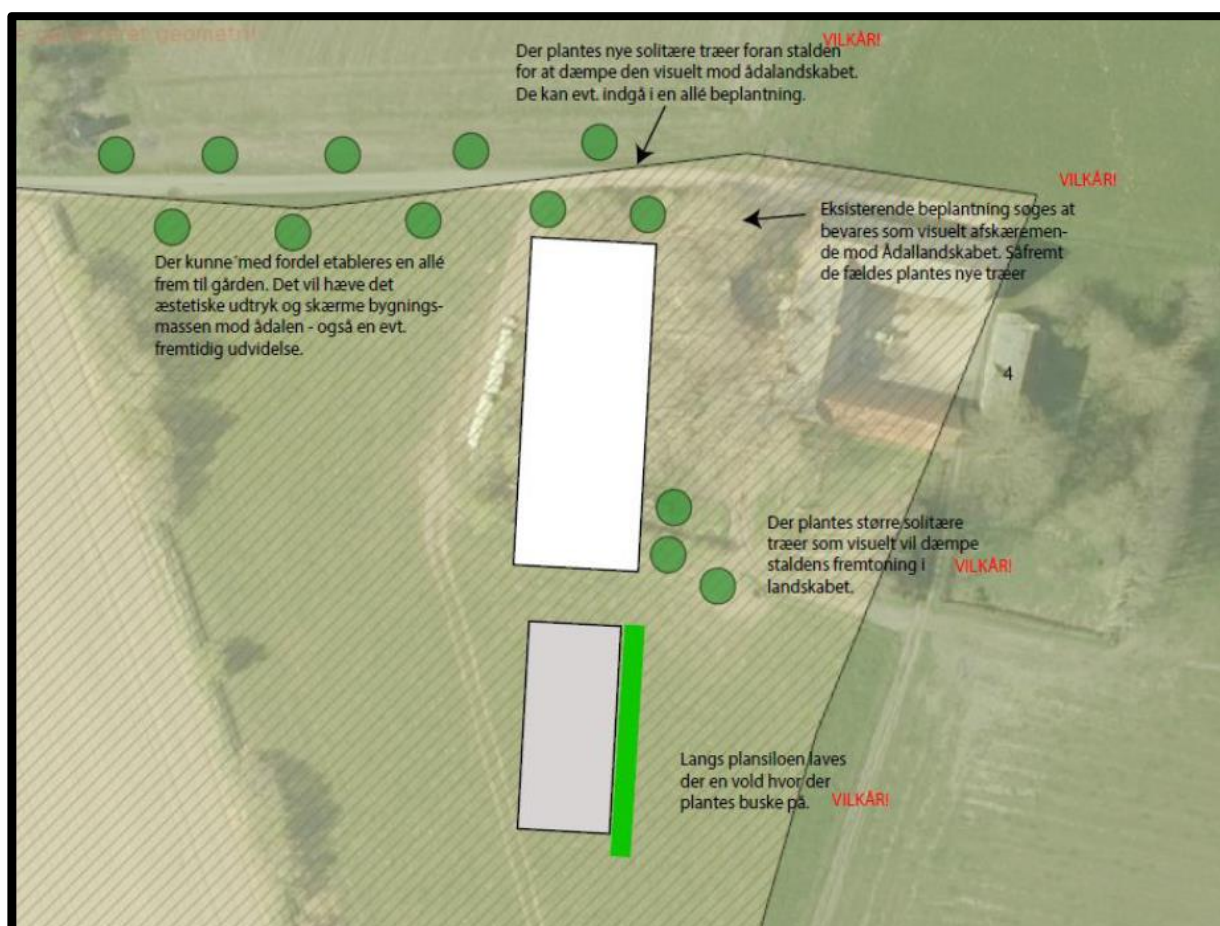
Der skal efterplantes med solitære træer i området nord for stalden. Kvaliteten af de solitære træer skal her ligeledes følge beskrivelsen ovenfor. Beplantningen nord for den nye stald, mellem stald og vej kan flyttes lidt mod øst og vest, så der er plads til mælketankbilen.

Af figur 3a fremgår desuden en allé-beplantning vest for ejendommen langs med Hyldegårdsvej. Denne beplantning stilles ikke som vilkår.

Der etableres desuden to nye plansiloer i forlængelse af den nye staldbygning mod syd. Siloerne bliver hver 10 m x 30 m i alt 600 m² og der etableres en asfaltplads på ca. 420 m² nord for siloerne.

Siloanlægget med de to plansiloer var oprindeligt projekteret til at skulle etableres nord for husdyrbruget på den anden side af Hyldegårdsvej. Denne placering blev dog af Varde Kommune vurderet uhensigtsmæssig i forholdet til terræn og oplevelsen af dallandskabet, og kunne ikke tillades. Derfor er placeringen ændret.

De to plansiloer skal afskærmes af beplantning mod øst. Langs med plansiloen skal der laves en vold, hvor der skal plantes buske på. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske.

Figur 3a. Principskitse for placering af afskærmende beplantning

I forbindelse med nabohøringen (af MT2016) har naboerne på Hyldegårdsvej 3 fremsendt bemærkninger, hvori der gives udtryk for, at de ønsker, at det nye byggeri på Hyldegårdsvej 4 bliver afskærmet mod vest.

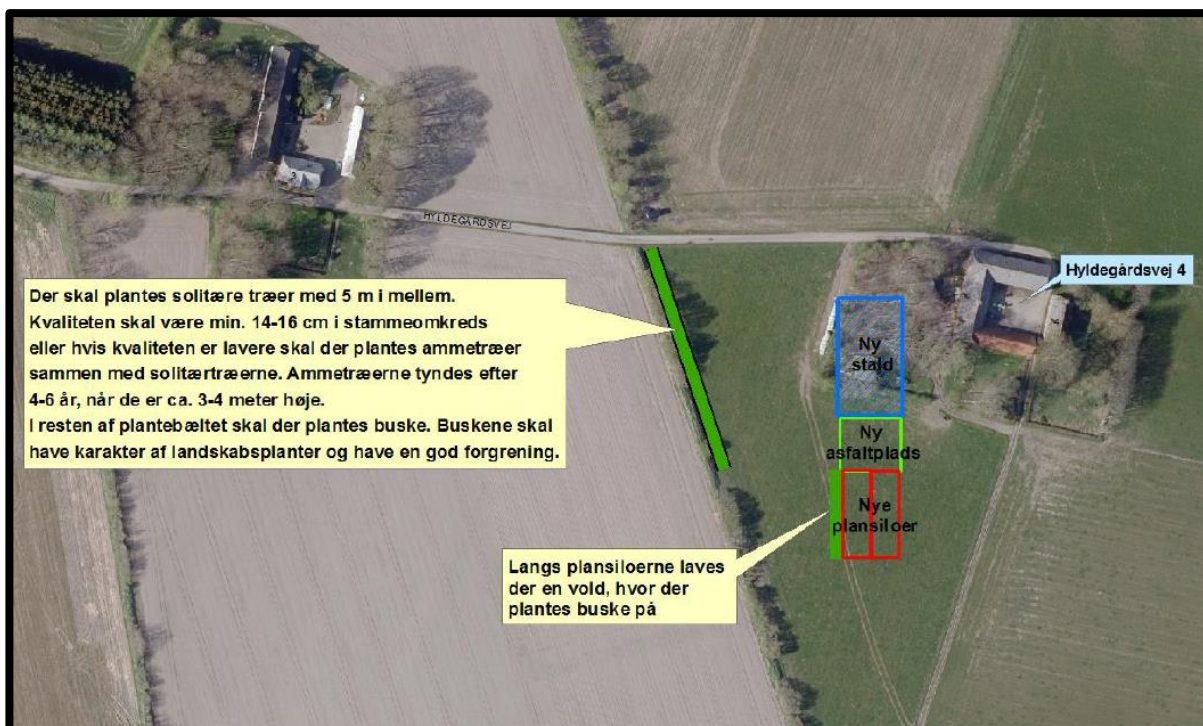
Igenem dialog med ansøger er der derfor fundet en løsning, som både ansøger og naboer har accepteret. Der stilles derfor også vilkår til, at der skal etableres afskærmende beplantning langs med diget vest for ejendommen, som det fremgår af figur 3b.

Beplantningen langs med diget skal bestå af både træer og buske. Fælles for planterne er at de skal være egnskarakteristiske.

Der skal plantes solitære træer med 5 meter i mellem. Af træer der kan plantes kan nævnes Bøg, Eg, Skovfyr. Kvaliteten af træerne der plantes skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Som et alternativ til kvaliteten af solitærtræerne, kan der i stedet plantes solitærtræer af en lavere kvalitet forudsat, at der plantes ammetræer sammen med solitærtræerne. Ammetræerne tyndes, når de er ca. 3-4 meter høje, hvilket kan være efter ca. 4-6 år.

I resten af plantebæltet langs diget skal der plantes buske. Buskene skal have karakter af landskabsplanter og have en god forgrening.

Plansiloerne skal afskærmes med beplantning, der kan plantes på en vold langs med plansiloerne mod vest. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske

Figur 3b. Placering af afskærmende beplantning vest for de nye bygninger

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Ansøger ejer og driver ikke andre ejendomme.

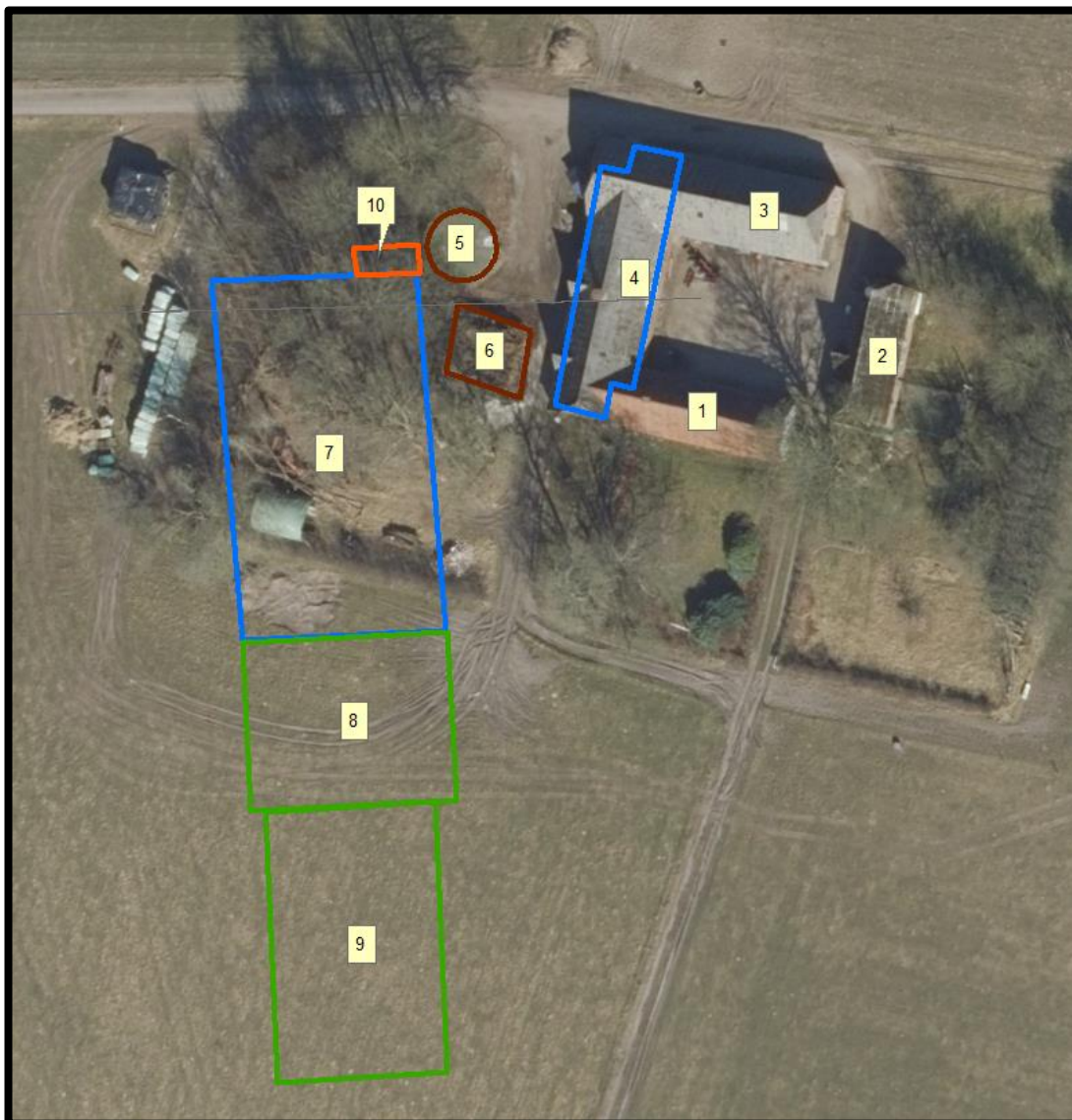
7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4.

Udvidelsen af husdyrbruget sker ved at der bygges en ny dybstrøelsesstald (bygning 7), og ved at der gennemføres en mindre renovering i en ældre eksisterende stald (bygning 4), hvoraf en del fortsat vil være i brug. Hertil kommer etablering af 2 nye plansiloer med forplads (bygning 9 og 8). Endelig bygges ny kalveplads (bygning 10).

Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Eksisterende stuehus, som planlægges nedrevet.

Bygning 2

Ældre driftsbygning, som nedrives. Der opføres nyt stuehus i stedet for.

Bygning 3

Eksisterende ladebygning.

Bygning 4

Eksisterende staldbygning med dybstrøelsesbokse og bindestaldsbåse med grebning. Bindestaldsarealet renoveres og øges med 4 m². De 41 m² bindestald med grebning der ikke renoveres er ikke med i ansøgt drift, da arealet tages ud af drift når den nye stald bygges. I ansøgt drift vil der være **40 m² bindestald med grebning** samt to dybstrøelsesafdelinger med i alt **57 m² dybstrøelse**.

Opmåling er foretaget af ansøger. Fodergang, foderkrybber, gangarealer, tankrum og forrum er ikke en del af produktionsarealet.

Bygning 5

Eksisterende gyllebeholder på 215 m³. Beholderen er lukket.

Bygning 6

Eksisterende møddingsplads på 74 m².

Bygning 7

Ny dybstrøelsesstald med **715 m² dybstrøelse**. Staldsystemet bliver dybstrøelse med lang ædeplads. Benhøjden på den nye bygning bliver 3,5 m, og siderne består af 1 m fundablokke og gardin de resterende 2,5 m. Farverne i gavlene bliver afdæmpede, se figur 5.

Opmåling af produktionsareal er med udgangspunkt i byggetegning. Foderbord, gangarealer, malkestald, opsamlingsplads, teknikrum og tankrum er ikke en del af produktionsareal, se figur 6. **153 m² af produktionsarealet er tom for dyr 4 mdr. i sommerhalvåret**, da dyrene afgræsser.

Bygning 8

Ny asfaltplads på 480 m². Overfladevand ledes til gyllebeholder.

Bygning 9

2 stk. nye ensilageplansiloer på i alt 600 m². Overfladevand ledes til gyllebeholder.

Bygning 10

Nyt område til kalvehytter på 26 m². **26 m² med dybstrøelse**.

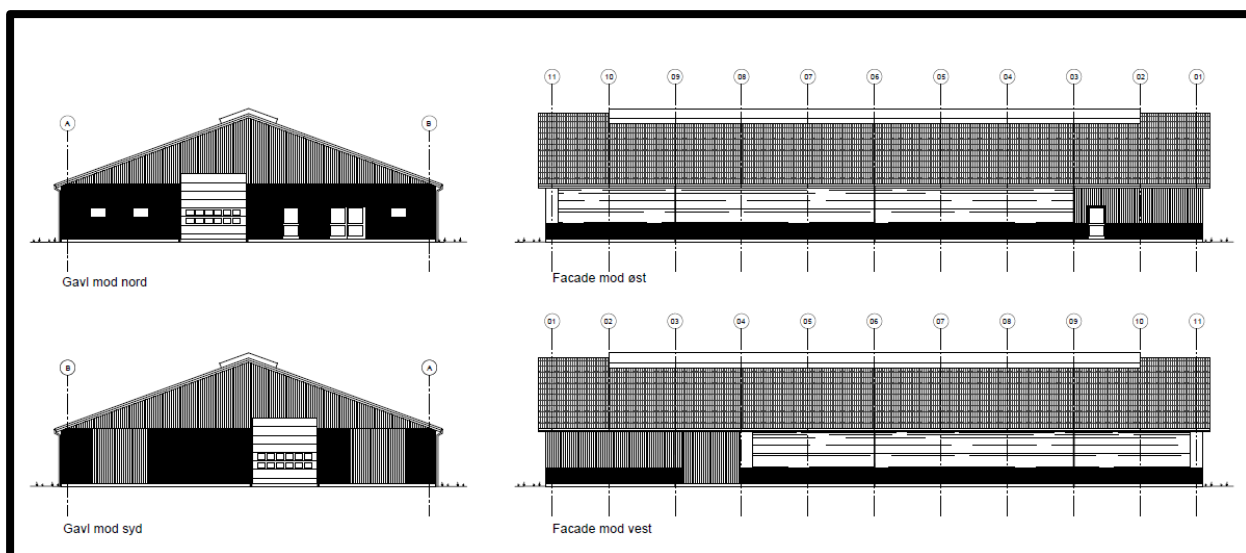
Ansøger oplyser, at der er ved at blive bygget et nyt stuehus på ejendommen på nuværende tidspunkt, og at eksisterende stuehus fjernes.

Ansøger oplyser endvidere, at ny kostald først påtænkes bygget i 2024.

Drivgange / opsamlingsareal

I en del af bygning 7 er der et opsamlingsareal, som skal benyttes i forbindelse med malkning. Arealet er ikke i ansøgningen angivet som produktionsareal.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal sådanne arealer rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Rengøringskravet skal ses i lyset af forudsætningen om, at der kun i meget begrænset omfang vil være ammoniakemission fra disse arealer, fordi de kun anvendes kortvarigt, og fordi der ikke er gødningsoverflade – fordi arealerne rengøres. At rengøringen skal være effektiv, betyder derfor, at på gangarealer eller opsamlingsarealer, fjernes så vidt muligt alle gødningsrester, f.eks. med en højtryksrenser eller lign.

Figur 5. Nyt staldbyggeri

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

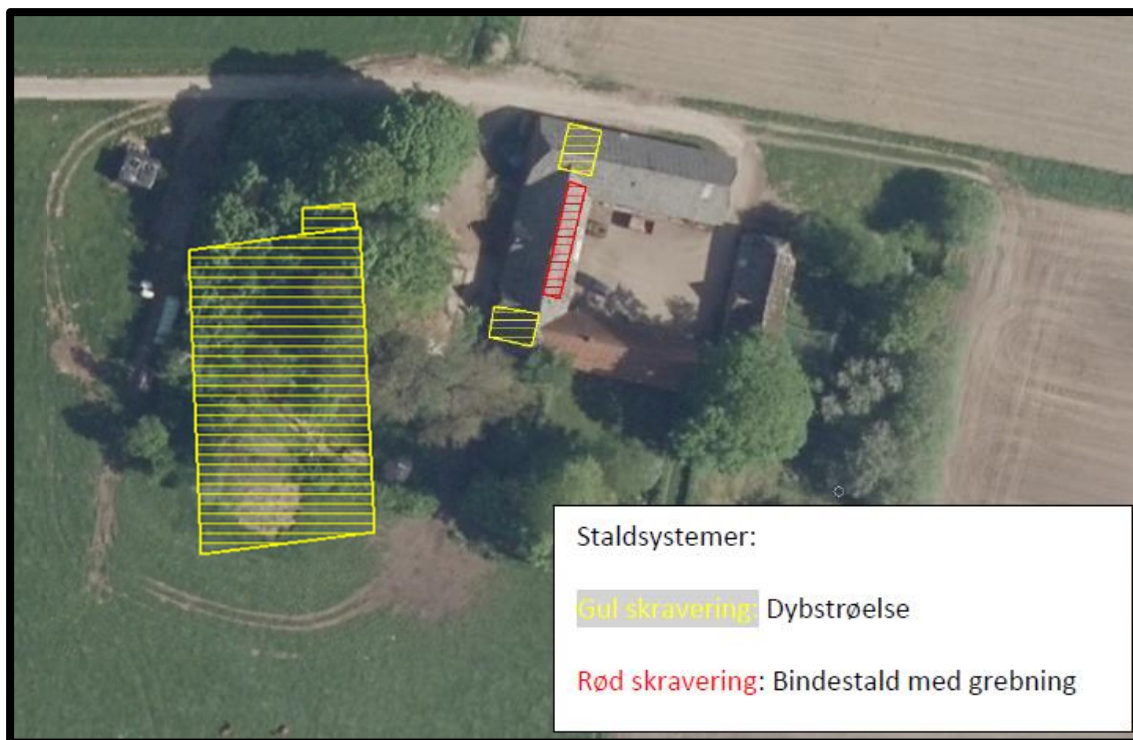
I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift. Beliggenheden fremgår af figur 7.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
7	Dybstrøelse	Alle kvæg			715
10	Dybstrøelse	Kalve under 6 mdr.			26
4	Dybstrøelse	Alle kvæg	57	57	57
4	Bindestald med grebning	Alle kvæg	77	77	40
Ialt			134	134	838
5	Gyllebeholder	Flydende	53	53	53
6	Møddingsplads	Fast	74	74	74
Ialt			127	127	127

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden er nudriften i MT2015.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er den godkendte og aktuelt forekommende.

Figur 7. Oversigt over produktionsarealerne.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser følgende:

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Ansøger har en container stående fra Marius Pedersen til plastikaffald.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af olie, kemikalier, pesticider og medicin

Ansøger oplyser følgende:

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien er i en overjordisk tank. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Kemikalier

Der er kemikalier til rengøring af malkeanlæg.

Pesticider

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion. På kvægbrug, hvor dyrene er på græs i sommerhalvåret, kan man nøjes med kapacitet til mindst 7 måneders produktion.

Ansøger oplyser følgende:

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 385 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank	215	215	1998 / 2012
Gyllekanaler		170	
I alt	215	385	

Tabel 2. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads eller som kompost i markstak.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til dybstrøelse på 53 m³.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Til ensilageopbevaring bygges der nye plansiloer.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny ensilageplansilo på 600 m². Der er tidligere i MT2016 givet tilladelse til dette.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

I landbrugets byggeblad nr. 103.09-01, 103.09-02, 103.09-03 og 103.09-06 er der beskrevet hvordan bund i ensilageplansiloer kan udføres på en måde, så det sikres at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

Der er givet byggetilladelse til ensilageplansilo og forplads. Varde Kommune stiller vilkår om, at ensilageplansiloerne (bygning 9) og asfaltpladsen (bygning 8) skal opføres i henhold til de oplysninger, som fremgår af byggetilladelsen dateret 2. november 2016

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 166 meter, samlet bebyggelse 93 meter og enkeltbolig 52 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 3 anderledes end i figur 1 og 2.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Fiskerivej 19	0	FMK	52,6	52,6	505	Ja
 Præstebrovej 47	0	FMK	93,6	93,6	1564,5	Ja
 Endrup	0	FMK	166,4	166,4	1326,6	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholder. Gyllebeholderen er etableret med fast overdækning. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Støj

Støj kan komme fra malkeanlæg, maskiner og dyr.

Transporter kan også forårsage støj, jf. afsnit om transport.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

I forbindelse med håndtering af halm, foder transport mm, kan der opstå støvgener på husdyrbruget. Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og derfor ikke vil være til nogen gene for omkringboende.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning, samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr opbevares overdækket og i skygge ved træer (jf. figur 8). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Figur 8. Oversigtskort

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Udendørsbelysning vil være i gårdsplads og på nord- og sydside af nye stald. Jf. figur 8.

Om natten vil der være vågelys i stalden.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Til- og frakørselsforhold

Ansøger oplyser følgende:

Til ejendommen er der to indkørsler. Den ene indkørsel bruges primært privat idet det er ind til den firelængede gårdsplads. Den anden indkørsel er indtil staldene.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder, se tabel 4.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år Nudrift	Antal/år Ansøgt	Kommentarer
Afhentning af mælk	183	183	
Afhentning af levende dyr	5	20	
Afhentning af døde dyr	2	5	
Halm	15	15	
Foder/råvarer	365	12	I dag transporteres fra grovfoder fra nabo
Grovfoder på offentlig vej	10	20	Primært på interne vej ved gården
Affald	29	30	
Samlet antal transporter	609	285	

Tabel 4. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra husdyrbruget.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Udvidelsen vil medføre mere end en halvering af transporter, da der i dag hentes grovfoder hver dag hos nabo. Når udvidelsen er færdig vil plansiloerne ligge hjemme ved den nye stald, og transporter med grovfoder fra nabo vil ophøre.

Varde Kommune vurderer, at transporter samt til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

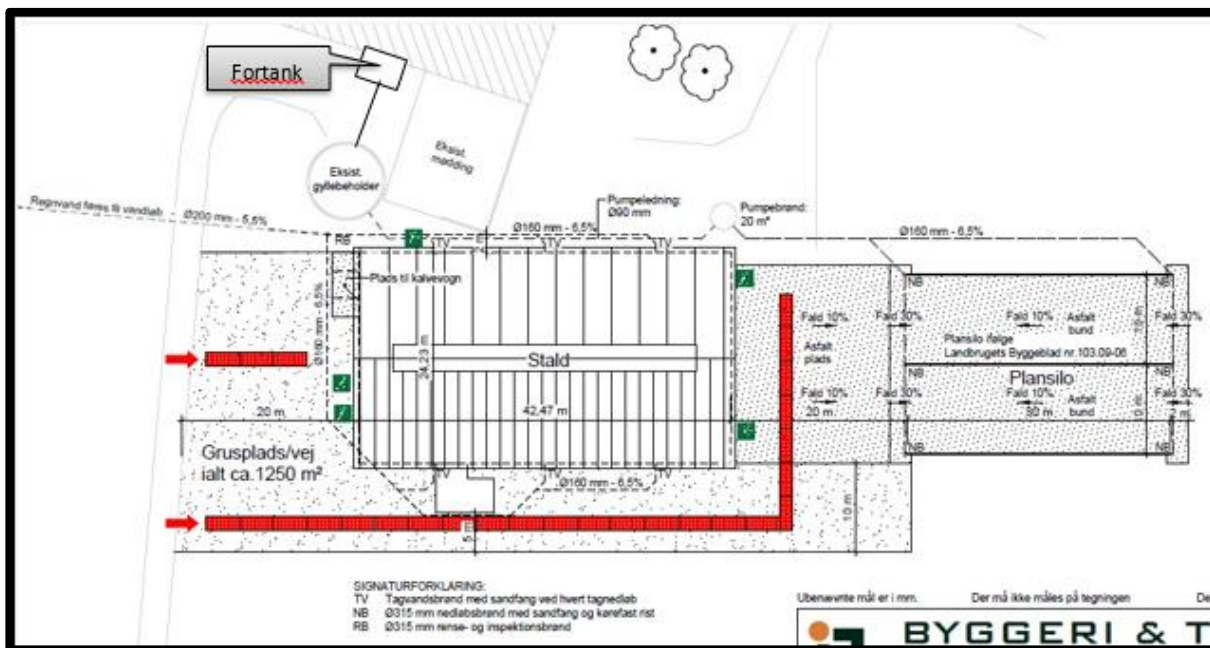
7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Tagvand fra eksisterende bygninger løber på jord. Tagvand fra den nye stald løber videre til Slebsager Bæk

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber via afløb til pumpebrønd og videre til gylletanken.

Der er ikke sanitært spildevand fra staldbygninger.

Figur 9. Afløbsplan

Tagvand

Der foreligger en udledningstilladelse til afledning af tagvand dateret 20. oktober 2016. Vilkårene i denne skal efterleves.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser følgende:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være:

brand, uheld med eller ved gyllebeholderen, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderen ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderen er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderen placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderen med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletanken tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod grøften nordøst for ejendommen.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften og nudriften er 259 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 744 kg kvælstof pr. år, se tabel 5.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	707,1	37,2	744,2
Nudrift	221,5	37,2	258,6
8 års-drift	221,5	37,2	258,6

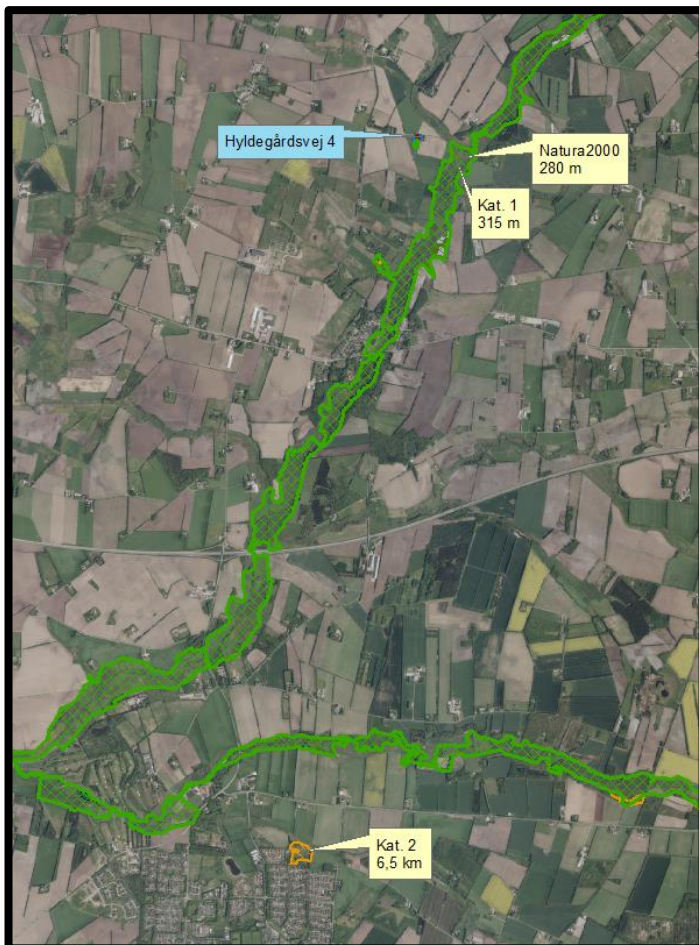
Tabel 5. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 486 kg kvælstof pr. år i forhold til både 8 års driften og nudriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 280 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal, se figur 10.

Figur 10. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,4 kg N/ha/år, hvilket er en stigning på 0,2 kg N/ha/år både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 315 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 7230 Riggær, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,2 kg N/ha/år, hvilket er en stigning på 0,2 kg N/ha/år både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Der er kumulation fra 2 eller flere andre husdyrbrug, hvorfor der maksimalt må være tale om en deposition på 0,2 kg N/ha/år. For at overholde kravet på maksimalt 0,2 kg N/ha/år tømmes 153 m² dybstrøelsesareal 4 måneder hver sommer. Der er stillet vilkår om dette.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at lovgivningens krav om maksimal kvælstofdeposition på kategori 1-natur er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

Det drejer sig om et § 3-beskyttet overdrev.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 9.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 11 og tabel 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 11. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Overdrev	Ja
2	Overdrev	Ja
3	Overdrev	Ja
4	Overdrev	Ja
5	Overdrev	Nej
6	Mose	Ja
7	Mose	Ja
8	Mose	Ja
9	Mose	Nej
10	Mose	Ja
11	Mose	Ja
12	Mose	Nej
13	Mose	Nej
14	Mose	Nej
15	Eng	Ja
16	Eng	Ja
17	Eng	Ja
18	Eng	Ja
19	Eng	Ja
20	Eng	Nej
21	Eng	Nej
22	Eng	Nej
23	Eng	Nej
24	Eng	Nej
25	Eng	Nej
26	Eng	Ja
27	Eng	Ja
28	Eng	Ja
29	Eng	Ja
30	Eng	Nej
31	Eng	Ja
32	Eng	Ja
33	Eng	Ja

Tabel 6. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 7.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 7. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 8. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 overdrev og 9 moser, se figur 11 og tabel 6.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 6, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 9, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kgN/ha	Nudrift, kgN/ha	Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Særlig	280	5-10	L	Mk	0,2	0,2	0,4
Kategori 1	Særlig	315	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,2
Kategori 2	Ukendt	6.500	Ukendt	L	Mk	0,0	0,0	0,0
18	Moderat	120	10-20	L	Bn	0,9	0,9	1,7

Tabel 9. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 7 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 19 enge, se figur 11 og tabel 6.

Beregninger over ammoniakdeposition viser, at der på nærmeste § 3-lokalitet, som er en eng (område 18), se figur 11 og tabel 6, bliver tale om en merdeposition på 0,8 kg N/år både i forhold til 8 års driften og nudriften.

Varde Kommune vurderer, at ammoniak fra anlægget ikke vil forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 14 km nordøst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

Da der i denne miljøtilladelse er beregnet en ammoniakemission på 744 kg NH₃-N pr. år er husdyrbruget ikke omfattet af BAT.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.*
- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der udføres 10-årig beholderkontrol.*

Varde Kommune at ansøgers redegørelse er tilstrækkelig.

9 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 186 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 11. - 27. november 2019.

I forbindelse med nabo høringen er der ingen bemærkninger kommet.

10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.